P1797

RAN-2408000602010001

# RAN-2408000602010001

## F.Y.B.Com. (Sem. II) Examination November - 2025

## Mordern Business Practices

**Time: 2 Hours ]** **[ Total Marks: 50**

| સૂચના : / Instructions | Seat No.: |
|---|---|
| (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.<br>Fill up strictly the above details on your answer book. | Student's Signature |

**પ્ર. 1.** **ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ)** **(10)**

1. પ્રેરણાનો અર્થ સમજાવો.
2. માહિતીસંચારની વ્યાખ્યા આપો?
3. અંકુશ એટલે શું?
4. ઈવેન્ટ સંચાલનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
5. લૈખિક માહિતીસંચારના ચાર ઉદાહરણ આપો.
6. પરિવર્તન સંચાલનનો અર્થ સમજાવો.
7. અંદાજપત્રીય અંકુશ અર્થ સ્પષ્ટ કરો.

**પ્ર. 2.** પ્રેરણાના વિવિધ ઓજારો વર્ણવો. **(14)**

**અથવા**

**પ્ર. 2. અ.** વરૂમનો અપેક્ષાનો સિધ્ધાંત સમજાવો. **(07)**

**બ.** માહિતી સંચાર અને માહિતી પેષણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. **(07)**

**પ્ર. 3.** માહિતી સંચાર જાળના વિવિધ સ્વરૂપો આકૃતિ સહિત સમજાવો. **(14)**

**અથવા**

**પ્ર. 3. અ.** ઈવેન્ટ સંચાલનના ઘટકો જણાવો. **(07)**

**બ.** પર્ટ પધ્ધતિ સમજાવો. **(07)**

**પ્ર. 4. અ.** **સમજાવો (ગમે તે એક)** **(06)**

1. પરિવર્તન સંચાલનનું મહત્વ
2. કટોકટી પૂર્ણ માર્ગ પધ્ધતિ

**પ્ર. 4. બ.** **કેસ સ્ટડી** **(06)**

શ્રી રામ મેન્યુફકચર કંપનીના નવા નિમાયેલા મેનેજર શ્રી સાગર પટેલ એક સંચાલન શાસ્ત્રના ડિગ્રીધારી યુવાન છે. તેવો કર્મચારીઓને વારંવાર શિક્ષા કરે છે અને વિના વાંકે ધાકધમકી પણ આપે છે. ઘણીવાર કર્મચારીઓને દંડ કરવામાં આવે છે. છેલ્લા ઘણા સમયથી કર્મચારીઓના પગારમાં કોઈ વધારો થયો નથી અને બોનસ પણ ચૂકવવામાં આવ્યું નથી.

છેલ્લા ત્રણ માસથી મેનેજર શ્રી સાગર પટેલને ફેક્ટરીમાં નીચે મુજબની પરિસ્થિતિ માલૂમ પડી. કર્મચારીઓ કામચોરી કરે છે અને કર્મચારીઓ એવું માનતા થયા છે કે હવે આ કંપની જેમ બને તેમ જલ્દી છોડી દેવી જોઈએ.

ઉપરોક્ત કેસમાં કયો સંચાલકીય પ્રશ્ન સંકળાયેલ છે? આ પરિસ્થિતિ સુધારવાના ઉપાયો જણાવો.

## ENGLISH VERSION

**Q. 1.** **Write short answers : ( Any Five)** **(10)**

(1) Explain the meaning of Motivation.
(2) Give the definition of Communication.
(3) What is Control?
(4) Clarify the meaning of Event management?
(5) Give the four example of written communication.
(6) Explain the meaning of Change management.
(7) Clarify the meaning of Budgetary Control?

**Q. 2.** Describe the various tools of Motivation. **(14)**

**OR**

**Q. 2. (A)** Explain the Expectations theory of Vroom. **(07)**

**(B)** Explain the difference between communication and reporting. **(07)**

**Q. 3.** State through diagram different types of communication networks. **(14)**

**OR**

**Q. 3. (A)** State the components of Event management. **(07)**

**(B)** Explain the PERT method. **(07)**

**Q. 4. (A)** **Explain any One.** **(06)**

(1) Importance of change management.
(2) Critical Path Method.

**(B)** **Case Study:** **(06)**

Mr. Sagar Patel, the newly appointed manager in Shree Ram manufacture Company, is a young graduate with a degree in management. He frequently conduct training session for employees and also resorts to threats to enforce discipline, Employees are often penalized under his management. For a long time there has been no increase in salaries for the employees, and bonuses have not been paid.

Over the past three months Mr. Sagar Patel has observed the following situation in the company. Employees are stacking off, and they belive that it would be better to leave the company as soon as possible,

Which management related point is there in the above - cited case? Give the remedies to improve the situation of company.

---

RAN-2408000602020001

# RAN-2408000602020001

## F.Y.B.Com. (NEP) (Sem. - II) Examination November - 2025

## Major : Accounting for Specific Business

**[ Total Marks: 50**

| સૂચના : / Instructions | Seat No.: |
|---|---|
| (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.<br>Fill up strictly the above details on your answer book.<br>(2) Q. 1ફરજિયાત છે<br>Q. 1 is Compulsory.<br>(3) જમણી બાજુનાં અંક ગુણ દર્શાવે છે.<br>Figure to the right indcate marks of questions.<br>(4) દરેક ગણતરી જવાબનાં ભાગરૂપે ગણવી.<br>Necessary calculations should be a part of your question. | Student's Signature |

**પ્ર. 1. સૂચના પ્રમાણે જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ)** **(10)**

1. સુરતના સુશીલે ભરૂચના ભાવિકને 250 પેનડ્રાઈવ દરેક રૂ. 400 ની ભરતિયા કિંમતે આડત પર વેચવા મોકલી. ભરતીયા કિંમત પર 25% લેખે નફો ગણેલ છે. સુશીલે માલ મોકલતા રૂ. 3,750 ખર્ચ કર્યો. રસ્તામાં 25 પેનડ્રાઈવ નુકસાન પામી. વીમા કંપનીએ 60% રકમનો દાવો સ્વીકાર્યો. આ નુકસાની માલ 40% વટાવથી ભાવિકે વેચ્યો. અસામાન્ય નુકસાન અંગે આમનોંધ લખો.
2. નીચેની માહિતી પરથી આડતીયાનાં ચોપડે માલધણીનું ખાતું બનાવો.
   - આડતીયાએ કરેલ વેચાણ : ઉધાર પર રૂ. 5,00,000 અને રોકડ રૂ. 3,00,000
   - સામાન્ય કમિશન 5% અને આસામી આડત 2.5%
   - આડતીયાએ ચુકવેલ ખર્ચ રૂ. 50,000
   - માલધણીને આપેલ એડવાન્સ રૂ. 1,00,000
3. કુંજ અને ક્રિશા સંયુક્ત સાહસના વેપારમાં જોડાયા. ધંધા માટે રૂ. 5,67,600 નો માલ ખરીદ્યો. કુંજે રૂ. 3,20,298 નું વેચાણ કર્યું. જ્યારે ક્રિશાએ રૂ. 1,97,670 નું વેંચાણ કર્યું. માલ 9% નફો ચઢાવી વેચેલ હતો. બંને ભાગીદારો 2:3 નાં પ્રમાણમાં છેવટનો સ્ટોક પડતર કિંમતે લઈ લે છે. જેની આમનોંધ લખો.
4. નીચેના પૈકી કયા ધંધામાં સંયુક્ત સાહસ કરી શકાય?
   1. પેપર મીલ4. મકાન બાંધવાનો કરાર
   2. સ્ટીલ ફેક્ટરી5. મરઘાબતકા ઉછેર કેન્દ્ર
   3. ફિલ્મ વિતરણનો ધંધો6. શેર વેચાણ બાયંધરી
5. જયના ચોપડે યંત્ર ખાતું નીચે મુજબ છે.

યંત્ર ખાતું

| તારીખ | વિગત | રૂ. | તારીખ | વિગત | રૂ. |
|---|---|---|---|---|---|
| 1-4-21 | બેંક ખાતે | (?) | 31-3-22 | ઘસારા ખાતે | (?) |
| 31-3-22 | દીપ ખાતે | 18,000 | " | બા.આ. લઈ ગયા | (?) |
| | | (?) | | | (?) |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 1-4-22 | બા.આ. લાવ્યા | (?) | 31-3-23 | ઘસારા ખાતે | (?) |
| 31-3-23 | દીપ ખાતે | 18,000 | " | બા.આ.લઈ ગયા | (?) |
| | | (?) | | | (?) |
| 1-4-23 | બા.આ. લાવ્યા | (?) | 31-3-24 | ઘસારા ખાતે | 7,290 |
| 31-3-24 | દીપ ખાતે | 18,000 | " | બા.આ.લઈ ગયા | (?) |
| | | (?) | | | (?) |

ઘસારો ઘટતી જતી બાકીની પધ્ધતિએ 10% ગણવામાં આવે છે, કરાર વખતે ચૂકવેલ રકમ શોધો.

6. ભાડે ખરીદ પધ્ધતિ મુજબ કરાર કરતી વખતે રૂ. 600 ચુકવ્યા અને ચાર વાર્ષિક હપ્તાઓ અનુક્રમે રૂ. 6,240, રૂ. 4,960, રૂ. 3,760 અને રૂ. 2,640 ચુકવ્યા. વ્યાજનો દર 10% છે. રોકડ કિંમત શોધો.

7. હિસાબી ધોરણનો અર્થ લખો.

. 2. કુંજ અને હેમ જમીનનો એક ટુકડો ખરીદી ગોકુલધામ સોસાયટી બાંધવા સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા. તેમણે 3:2 નાં પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેચવાનું નક્કી કર્યું. તેમણે બેંક ખાતામાં રૂ. 50,00,000 તેમનાં નફા-નુકસાનનાં પ્રમાણમાં જમા કરાવ્યાં. તેઓએ 40,000 ચો.મી. જમીન એક ચોરસ મીટરના રૂ. 100 નાં ભાવે ખરીદી જેનાં નાણાં સંયુક્ત બેંક ખાતામાંથી ચુકવ્યા તેમજ તેઓએ નીચે પ્રમાણેના ખર્ચા ચુકવ્યા. **(14)**

| વિગત | રૂ. |
|---|---|
| 1. કંપાઉન્ડ વોલ ખર્ચ (કુંજે ચુકવ્યો) | 3,85,000 |
| 2. જમીન સમતલ કરવાનો ખર્ચ | 1,60,000 |
| 3. સ્થાનિક વેરા | 85,000 |
| 4. સ્ટેમ્પ ડ્યુટી | 25,000 |
| 5. માટી ખોદવાની મજૂરી | 20,000 |
| 6. આર્કીટેક્ટ ફી (હેમે ચુકવ્યો) | 20,000 |
| 7.જાહેરાત ખર્ચના ચુકવ્યા | 35,000 |
| 8. માટી વેચાણની આવક | 80,000 |

જમીનના 130 ચો.મીટરના પ્લોટ પાડી વેચવાનું નક્કી કર્યું. જમીનનો 1/10 ભાગ કોમન પ્લોટ માટે અને 1/4 ભાગ જાહેર રસ્તાઓ માટે છોડવામાં આવ્યો. કુંજે 80 પ્લોટ પડતર કિંમત પર 50% નફો ચઢાવીને વેચ્યાં અને હેમે 60 પ્લોટ પટતર કિંમત પર 30% નફો ચઢાવીને વેચ્યાં. કુંજને તેણે કરેલાં વેચાણ પર 10% કમીશન આપવામાં આવે છે.

કુંજ અને હેમે બાકીના પ્લોટ 3:1 નાં પ્રમાણમાં પડતર કિંમત પર 10% નફો ચઢાવીને લઈ લીધા. ખરીદી, વેંચાણ અને ખર્ચાના વ્યવહારો સંયુક્ત બેંક ખાતાં દ્વારા થાય છે. ભાગીદારો વચ્ચે હિસાબોની પતાવટ થઈ ગઈ છે એમ ધારીને સંયુક્ત સાહસ ખાતું, સંયુક્ત બેંક ખાતું અને ભાગીદારોનાં મૂડી ખાતાં તૈયાર કરો.

**અથવા**

. 2. ગોદરેજ કંપનીએ બારડોલી ટ્રેડીંગ કંપનીને તા. 1-1-2024 ના રોજ 100 નંગ રેફ્રીજરેટર આડતથી વેચવા મોકલ્યા. દરેક રેફ્રીજરેટરની ભરતિયા કિંમત રૂ. 20,000 હતી, કાચું ભરતિયું, ભરતીયા કિંમત પર 25% નફો દર્શાવે તે કિંમતે બનાવવામાં આવ્યું હતું. **(14)**

ગોદરેજ કંપનીએ માલ મોકલતી વખતે ગાડી ભાડાના રૂ. 2,500, રેલવે નુર રૂ. 5,000 અને વીમાના રૂ. 7,500 ચુકવ્યા.

બારડોલી ટ્રેડીંગ કંપનીએ 5,00,000 ની 5 માસની હૂંડી સ્વીકારી અને પરત કરી. ગોદરેજ કંપનીએ 2 માસ બાદ 12% નાં દરે વટાવી.

બારડોલી ટ્રેડીંગ કંપની 10% લેખે સામાન્ય આડત અને 5% લેખે આસામી આડત મેળવવા હકદાર છે. તદુપરાંત તેને ચોખ્ખા નફાનાં 10% લેખે નફામાં ભાગ પણ આપવાનો છે.

31-12-2024 નાં રોજ બારડોલી ટ્રેડીંગ કંપનીએ વેચાણ આંકડો અને તેમની પાસેથી લેણી નીકળતી રકમનો બેંક ડ્રાફ્ટ મોકલી આપ્યો. વેચાણ આંકડામાં જણાવવામાં આવ્યું કે :

1. તેણે ગાડીભાડાના રૂ 4,000, જકાતના 1000 અને જાહેરાત ખર્ચના રૂ. 1,360 ચૂકવ્યા.
2. તેણે 1/5 રેફ્રીજરેટર 50% નફાએ વિરાટને ઉધાર વેચ્યાં.
3. તેણે 3/5 રેફ્રીજરેટર 30% નફાએ રોકડેથી વેચ્યાં.
4. તેણે 1/20 રેફ્રીજરેટર 40% નફાએ વિમલને માલધણીની ભલામણ અને જવાબદારીથી વેચ્યાં.
5. તેણે 1/100 રેફ્રીજરેટર પોતાના અંગત ઉપયોગ માટે ભરતિયા કિંમતે ખરીદ્યું.
6. 1/25 રેફ્રીજરેટર સ્ટોરકીપરની બેદરકારીને લીધે ગોડાઉનમાં નુકશાન પામ્યાં. વીમા કંપનીએ 30% ઓછા મંજુર કર્યાં. આ નુકશાની રેફ્રીજરેટર 50% ઓછા ભાવે રોકડેથી વેચ્યાં.
7. બાકીના માલને વેચાણ લાયક સ્થિતિમાં લાવવા રૂ. 2,000 નો સમારકામ થવાનો અંદાજ છે.
8. બંને ગ્રાહકો 90% રકમ ચુકવ્યા પછી નાદાર થયા. તેમની મિલકતમાંથી રૂપિયે 90 પૈસા લેખે અંતિમ ડિવિડન્ડ મળ્યું.

ઉપરની માહિતી પરથી માલધણીના ચોપડામાં આડત માલનું ખાતું અના આડતિયાનાં ચોપડામાં માલધણીનું ખાતું તૈયાર કરો.

**પ્ર. 3** જયશા કં. લિમિટેડે ત્રિપલ કં. લિમિટેડ પાસેથી એક યંત્ર તા. 01-01-2020 નાં રોજ ભાડા-ખરીદ પદ્ધતિએ ખરીદ્યું. કરાર પર સહી કરતી વખતે રોકડ કિંમતનાં 1/3 ચુકવ્યા. બાકીની રકમનાં છ માસિક 15% વાર્ષિક વ્યાજ સહિતનાં ચાર હપ્તામાં નીચે મુજબ ચુકવ્યા હતા. **(14)**

| ક્રમ | તારીખ | રૂ. |
|---|---|---|
| 1 | 30-06-2020 | 2,61,000 |
| 2 | 31-12-2020 | 5,47,500 |
| 3 | 30-06-2021 | 3,01,500 |
| 4 | 31-12-2021 | 1,61,250 |

ચોથા વર્ષનાં અંતે તા. 31-12-2023 નાં રોજ આ યંત્ર પર ઘસારાની આમનોંધ નીચે મુજબ છે.

ઘસારા ખાતે ઉ. 1,18,098
તે યંત્ર ખાતે 1,18,098

ખરીદનાર ઘટતી જતી બાકીની રીતે વાર્ષિક 10% લેખે યંત્ર પર ઘસારો ગણે છે.

ઉપરની વિગત પરથી જયશા કં. લિ. ના ચોપડે -

1. ત્રિપલ કં. લિ. નું ખાતું
2. યંત્રનું ખાતું
3. વ્યાજનું ખાતું તૈયાર કરો.

**અથવા**

**પ્ર. 3. અ.** વલસાડના પિયુષ પટેલ કેમિકલ્સે રૂ. 20 નાં ભાવે 4,000 લિટર રસાયણ સુરતના પોતાના આડતિયા મિનેશ ટ્રેડર્સ આડતથી વેચવા મોકલ્યું હતું. તેમણે ખર્ચના રૂ. 2,000 ચુકવ્યા. આડતમાલ પેટે તેમણે લખેલી રૂ.24,000 ની ત્રણ માસની હૂંડી મિનેશ ટ્રેડર્સે સ્વીકારી. જે તેમણે રૂ. 400 વટાવથી વટાવી. **(07)**

રસ્તામાં 200 લિટર રસાયણ ઢોળાઈ ગયું. જે અંગે વીમા કંપનીએ ફક્ત રૂ. 1,200 નો દાવો મંજુર રાખ્યો. બાકીના માલ અંગે મિનેશ ટ્રેડર્સે રૂ. 2400 વેચાણ ખર્ચા ચુકવ્યા.

તેમણે મોકલેલ વેચાણ આંકડા પરથી માલૂમ પડ્યું કે 3,200 લિટર રસાયણ તેમણે રૂ. 40 નાં ભાવે વેચ્યું અને 100 લિટર કુદરતી કારણોસર ઘટ પડી હતી. આડતિયાની શરત મુજબ વેચાણ પર 5% કમિશન અને 2% આસામી આડત આપવાની હતી. આડતિયાએ વેચાણ આંકડા સાથે બાકીની રકમનો બેંક ડ્રાફ્ટ મોકલી હિસાબ ચૂકતે કર્યો. આડતિયાએ ઉધાર વેચેલ માલ પૈકી એક ગ્રાહક નાદાર થતાં તેની પાસે લેણાં રૂ. 2,000 માંથી ફક્ત એક રૂપિયા લેખે નાણાં વસુલ થયાં.

જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરો.

. 3. બ. ધર્મેશ અને તેજસ અનુક્રમે 2:1 નાં પ્રમાણે નફો-નુકશાન વહેચવાની શરતે સંયુક્ત સાહસમાં જોડાય છે. ધર્મેશે રૂ. 60,000 ની કિંમતનો માલ ખરીદીને તેજસને મોકલ્યો. તેમણે વધારાના નુર અને વીમાનાં રૂ. 2,000 ચુકવ્યા. માલ મોકલતા રસ્તામાં રૂ. 5,000 નાં માલને નુકશાન થયું અને વીમા કંપની તરફથી રૂ. 3,000 નુકશાન પેટે ધર્મેશને મળ્યા. **(07)**

તેજસ તરફથી બાકી વધેલો 90% માલ મૂળકિંમત પર 30% નફો મળે તે રીતે વેચેલ હતો. સંયુક્ત સાહસના અંતે ગોડાઉનમાં આગ લાગવાથી વેચ્યા વિનાના બાકી વધેલા માલને નુકશાન થયું હતું. જેનો વીમો હતો નહીં. આખરની પતાવટ તરીકે તેજસે ધર્મેશને માલની કિંમત તથા રામે ચૂકવેલા ખર્ચની સરેરાશ 80 ટકા કિંમત વળતર તરીકે ચુકવવા સહમત થયો.

કરાર મુજબ સંયુક્ત સાહસના નફા-નુકશાનના પ્રમાણ ઉપરાંત તેજસ તેમનું કમિશન બાદ કર્યા પછીના ચોખ્ખા નફાના 5 ટકા લેખે કમિશન મેળવવા હકદાર છે. તેજસે વેચાણ ખર્ચના રૂ. 1,000 ચૂકવેલા હતા તેમજ તેમણે એડવાન્સમાં રૂ. 10,000 બેંક ડ્રાફ્ટથી ધર્મેશને મોકલેલ હતાં.

હિસાબ ચુકતે કરતાં તેજસે બાકીની રકમ ડ્રાફ્ટથી ધર્મેશને મોકલી આપી. ધર્મેશના ચોપડે જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરો.

. 4. **ટૂંનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ)** **(12)**

1. સંયુક્ત બેંક ખાતું
2. હપ્તા ખરીદ પધ્ધતિ અને ભાડા ખરીદ પધ્ધતિ
3. રાશ અને આડતમાલ વચ્ચેનો તફાવત
4. આડતમાલનાં છેવટના સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન
5. હિસાબી ધોરણોનું મહત્વ
6. રૂપાંતરની પડતર.

## ENGLISH VERSION

Q. 1. **Do As Directed :(Any Five)** **(10)**

1. Sushil of Surat consigned 250 Pen drives to Bhavik of Bharuch at an Invoice price of Rs.400 each. 25% profit has been added on Invoice price to decided Invoice price. Rs. 3,750 where paid by Sushil while sending the goods. 25 pen drives were damaged in transit. Insurance company accepted the claim 60% and damaged goods were sold by Bhavik with 40% discount. Write journal entry for abnormal loss.
2. From the below given information prepare consignor's A/C in the books of Consignee
   - Sales Made by consignee: Credit Rs. 5,00,000 & Cash Rs. 3,00,000
   - General commission 5% and Del credere commission 2.5%
   - Expenses paid by consignee Rs. 50,000
   - Advance given to consignor Rs. 1,00,000
3. Kunj and Krisha entered into Joint Venture business. For business they purchased goods of Rs. 5,67,600. Kunj made sale of Rs. 3,20,298 and Krisha made sale of Rs. 1,97,670. The goods were sold at a profit of 9%. Both partners took the closing stock on cost price in the ratio of 2:3. pass the journal entries.
4. For which type of the following business Joint Venture is suitable ?

1. Paper Mill4. House Building contract
2. Steel Factory5. Poultry Farm
3. Movie distribution business6. Underwriting of shares.

5. Following is a Machine A/C in the books of Jay.

Machine A/C

| Date | Particular | Rs. | Date | Particular | Rs. |
|---|---|---|---|---|---|
| 1-4-21 | To Bank A/C. | (?) | 31-3-22 | By Depreciation A/C. | (?) |
| 31-3-22 | To Deep A/C. | 18,000 | " | By Balance c/d. | (?) |
| | | (?) | | | (?) |
| 1-4-22 | To Balance b/d. | (?) | 31-3-23 | By Depreciation A/C. | (?) |
| 31-3-23 | To Deep A/C. | 18,000 | " | By Balance c/d. | (?) |
| | | (?) | | | (?) |
| 1-4-23 | To Balance b/d. | (?) | 31-3-24 | By Depreciation A/C. | 7,290 |
| 31-3-24 | To Deep A/C. | 18,000 | " | By Balance c/d. | (?) |
| | | (?) | | | (?) |

Depreciation is provide at 10% on reducing balance method. Find out amont paid at signing of contract.

6. While signing a higher-purchase contract Rs. 600 were paid. Four annual installments were paid Rs. 6,240, Rs. 4,960, Rs. 3760 and Rs. 2,640 respectively. Interest Rate is 10% find the Cash price.
7. Give meaning of Accounting Standard.

**Q. 2.** Kunj and Hem entered into a joint venture to purchase a piece of land and construct "Gokuldham society". They decided to shared profit and loss in the ratio of 3:2 respectively. They deposited Rs. 50,00,000 in their Joint bank account as per their profit sharing ratio. They purchased 40,000 sq. meters land at Rs. 100 per sq. meter which were paid from joint bank account: They paid following expenses for these purpose. **(14)**

| **Particulars** | **Rs.** |
|---|---|
| 1. Compound wall exp (paid by Kunj) | 3,85,000 |
| 2. Land levelling expenses | 1,60,000 |
| 3. Local taxes | 85,000 |
| 4. Stamp duty | 25,000 |
| 5. Wages of earth digging (Paid Hem) | 20,000 |
| 6. Architect fee (Paid Hem) | 20,000 |
| 7. Advertisement (Paid Kunj) | 35,000 |
| 8. Income from selling earth | 80,000 |

They decided to sale 130 sq. meters plot of land. 1/4 part of land was left for public road and 1/10 part of land was allotted for common plot. Kunj sold 80 plots for cash at 50% profit on cost price. Hem sold 60 plots for cash at 30% profit on cost price. Kunj is entitled to get 10% commission on selling by him.

Kunj and Mani distributed remaining plots in 3:1 ratio at 10% profit on cost. All the transaction regarding purchase, sales and expenses are done through Joint Bank Account.

Prepare: Joint Venture Account, Joint Bank Account and Partners Capital Account assuming that accounts have been settled among the partners. Q. 3

**OR**

**Q. 2.** Godrej Company sent 100 units of refrigerators to Bardoli Trading Company on 1-1-2024 for sale. The invoice price of each refrigerator was Rs. 20,000, The row invoice was made at price that shows a profit of 25% on the invoice price. **(14)**
Godrej Company paid Rs. 2,500 for carriage, Rs. 5,000 for railway freight and Rs. 7,500 for insurance while sending the goods.
Bardoli Trading Company accepted and returned a 5 month Promissory note of Rs. 5,00,000. Godrej Company redeemed it after 2 months at the rate of 12%.
Bardoli Trading Company is entitled to 10% general Commission 5% del credere commission ,It is also entitled to a profit share of 10% of the net profit.
On 31-12-2024 , Bardoli Trading Company sent the sales figures and a bank draft of the amount due from them. The sales figures stated that:

(1) He paid Rs. 4,000 for car rental, Rs. 1,000 for zakat, and Rs. 1,360 for advertising expenses.
(2) He sold 1/5 of the refrigerator to Virat on credit at a profit of 50%.
(3) He sold 3/5 refrigerators for cash at a profit of 30%.
(4) He sold 1/20 refrigerators to Vimal at a profit of 40% on the recommendation and responsibility of Godrej Company.
(5) He purchased 1/100 refrigerator for his personal use at the cost price.
(6) 1/25 refrigerator was damaged in the godown due to the negligence of the storekeeper.
    The insurance company approved 30% less. The damaged refrigerator was sold for cash at a 50% lower price.
(7) The remaining goods are estimated to cost Rs. 2,000 to repair to bring them into a saleable condition.
(8) Both the customers went bankrupt after paying 90% of the amount. The final dividend was 90 paise per rupee from their assets.
    From the above information, prepare the goods account in the owner's book and the goods account in the agent's book.

**Q. 3.** On 01-01-2020 Jaysha Co. Ltd purchased a machine on Hire- purchase system from Tripal Co. Ltd. Details of the contract were as under. While signing the contract, paid 1/3 of the cash price of machine. The balance was paid in four half yearly installments with 15% annual interest as follows: **(14)**

| Sr. No. | Date | Rs. |
|---|---|---|
| 1 | On 30-06-2020 | 2,61,000 |
| 2 | On 31-12-2020 | 5,47,500 |
| 3 | On 30-06-2021 | 3,01,500 |
| 4 | On 31-12-2021 | 1,61,250 |

At the end of the fourth year on 31-12-2023 the journal entry about the depreciation of the machine was as under:

Depreciation A/C Dr. 1,18,098
    To Machine A/C 1,18,098

The purchaser calculates 10% annual depreciation by reducing balance method.
Prepare the following account in the books of Jaysha Ltd . On the basis of above information.

(1) Tripal Ltd. A/C
(2) Machine A/C
(3) Interest A/C

**OR**

**Q. 3. (A)** Piyush Patel Chemicals of Valsad had sent 4,000 liters of chemicals to his agent Minesh Traders of Surat for sale at a price of Rs. 20. He paid Rs. 2,000 towards expenses. Minesh Traders accepted the three-month hundi of Rs. 24,000 he had written as the agent, which he overpaid by Rs. 400. **(07)**

4) 200 liters of chemicals were spilled on the road, for which the insurance company approved a claim of only Rs. 1200. Minesh Traders paid Rs. 2400 as selling expenses for the remaining goods.

From the sales figures he sent, it was found that he sold 3,200 liters of chemicals at a price of Rs. 40 and 100 liters were lost due to natural causes. As per the condition of the agent, 5% commission and 2% Assamese agent were to be paid on the sale. The agent sent a bank draft of the remaining amount along with the sales invoice and settled the account.One of the goods sold on credit by the agent went bankrupt and only one rupee was recovered from the dues of Rs. 2,000. Prepare the necessary accounts.

**Q. 3. (B)** Dharmesh and Tejas enter into a joint venture on the condition of sharing profit and loss in the ratio of 2:1 respectively. Dharmesh purchases goods worth Rs. 60,000 and sends them to Tejas.He pays additional freight and insurance of Rs. 2,000. Goods worth Rs. 5,000 were damaged during the shipment and Dharmesh received Rs. 3,000 as loss from the insurance company. **(07)**

The remaining 90% of the goods from Tejas were sold at a profit of 30% on the cost price. At the end of the joint venture, the remaining unsold goods were damaged due to a fire in the godown. Which was not insured. As a final settlement, Tejas agreed to pay Dharmesh the cost of the goods and an average of 80% of the expenses paid by Ram as compensation.

As per the agreement, Tejas is entitled to a commission of 5% of the net profit after deducting his commission in addition to the profit and loss ratio of the joint venture. Tejas had paid Rs. 1,000 towards selling expenses sand had also sent Rs. 10,000 in advance to Dharmesh by bank draft. After settling the accounts, Tejas sent the remaining amount by draft to Dharmesh. Prepare the necessary accounts in Dharmesh's books.

**Q. 4.** **Write Short Note ( Any Three )** **(12)**

(1) Joint Bank Account
(2) Difference between installment system and hire purchase system.
(3) Difference between Joint Venture and Consignment
(4) Valuation of Closing stock of Consignment
(5) Importance of Accounting standards
(6) Cost of conversation

---

P1801

RAN-2408000602030001

# RAN-2408000602030001

## F.Y.B.Com. (Sem. - II) Examination November - 2025

## Economics : Minor - Managerial Economics

**Time: 2 Hours]** **[Total Marks: 50**

**સૂચના : / Instructions**

(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પુરા ગુણ દર્શાવે છે.
Figures to the right indicate full marks of the questions.

Seat No.:

Student's Signature

**પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ)** **(10)**

1. પૂર્ણ હરિફાઈમાં પેઢીની સમતુલાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
2. ઈજારાનો અર્થ શું છે?
3. વેચાણ ખર્ચ એટલે શું?
4. આંતરિક વળતર દર પધ્ધતિ એટલે શું?
5. વાસ્તવિક વેતનની વ્યાખ્યા આપો.
6. કિંમત નેતૃત્વ આવશ્યક શરતો જણાવો.
7. હિસાબી નફો અને આર્થિક નફો વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

**પ્ર. 2.** ઈજારાયુક્ત હરિફાઈમાં ટૂંકાગાળામાં પેઢી અને લાંબાગાળામાં જૂથની સમતુલાની સ્થિતિ આકૃતિની મદદથી સમજાવો **(14)**

**અથવા**

**પ્ર. 2. અ.** કિંમત ભેદભાવ એટલે શું? કિંમત ભેદભાવના પ્રકારો સમજાવો. **(07)**

**બ.** પૂર્ણ હરિફાઈમાં પેઢીની ટૂંકાગાળાની સમતુલા આકૃતિની મદદથી સમજાવો. **(07)**

**પ્ર. 3.** મૂડી અંદાજપત્રનો અર્થ આપો. મૂડી પૂરવઠાના આંતરિક અને બાહ્ય પ્રાપ્તિ સ્થાનોની ચર્ચા કરો. **(14)**

**અથવા**

**પ્ર. 3. અ.** વાસ્તવિક વેતનને અસર કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો. **(07)**

**બ.** "નફો એ અનિશ્ચિતતા વહોરવા માટેનો બદલો છે" - સમજાવો. **(07)**

**પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે)** **(12)**

1. પૂર્ણ હરિફાઈમાં ઉદ્યોગની સમતુલા
2. અલ્પહસ્તક ઈજારાનાં લક્ષણો
3. મૂડીરોકાણનો પરત ચૂકવણીનો ગાળો
4. નફાનો નવપ્રવર્તનનો સિધ્ધાંત

## ENGLISH VERSION

**Q. 1.** **Answer the following questions in brief. (Any Five)** **(10)**

1. Clarify the meaning of equilibrium of a firm under perfect competition.
2. What is meant by monopoly?
3. What is selling cost?
4. What is internal rate of return method?
5. Give the definition of real wages.
6. State the essential conditions of price leadership.
7. Mention the difference between accounting profit and economic profit.

**Q. 2.** Explain with the help of diagram the short run equilibrium of a firm and long run equilibrium of group under monopolistic competition. **(14)**

**OR**

(A) What is meant by price discrimination? Explain the types of discrimination. **(07)**

(B) Explain with the help of diagram the short run equilibrium of a firm under perfect competition. **(07)**

**Q. 3.** Give the meaning of capital budgeting. Discuss the internal and external sources of obtaining capital funds. **(14)**

**OR**

**(A)** Discuss the factors affecting real wages. **(07)**

**(B)** "Profit as reward for uncertainty bearing" - Explain. **(07)**

**Q. 4.** **Write short notes: (Any Two)** **(12)**

1. Industry equilibrium under the perfect competition
2. Characteristics of oligopoly competition
3. Pay-back period of capital investment
4. Innovation theory of profit.

RAN-2408000602040002

# RAN-2408000602040002

## B.Com. (Sem. - II) Examination November - 2025

## Statistics : MDC - Statistical Methods for Social Science

**[ Total Marks: 50**

**સૂચના : / Instructions**

(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
(2) Figures to the right indicate full marks of the question.
(3) All questions are compulsory.
(4) A simple calculator can be used.

Seat No.:

Student's Signature

**પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નના જવાબ આપો (કોઈપણ પાંચ)** **(10)**

**Q. 1. Answer the following question (any five)**

1. જો એક દ્વિચલ નિદર્શ માટે r =0.7 હોય અને સંભવીત દોષ 0.086 હોય તો અવલોકનોની સંખ્યા શોધો.
If r =0.7 for a bivariate sample and the probable error is 0.086, find the number of observations.
2. બે ચલ $x$ અને $y$ વચ્ચેનો સહસંબંધાંક 0.48 છે અને તેમની વચ્ચેનું સહવિચરણ 36 છે, જો $x$ નું વિચરણ 16 હોય તો $y$ નું પ્રમાણિત વિચલન શોધો.
The correlation coefficient between two variables $x$ and y is 0.48 and the covariance between them is 36. Find the standard deviation of $y$ if the variance of x is 16.
3. નિયત સંબંધની વ્યાખ્યા આપો.
Define Regression.
4. જો N= 200, (A)=150, (B)=50, (AB)=60 હોય તો માહિતીની સંગતતા જણાવો.
If N= 200, (A)=150, (B)=50, (AB)=60 find the Consistency of Data.
5. પ્રચલિત સંકેતો અનુસાર N=100, (A)= 40, (B)=70, (Aβ)=10 હોય તો A અને B વચ્ચેનો ગુણાત્મક સંબંધનો પ્રકાર જણાવો.
State the type of association between two attributes from the given data: N=100, (A)= 40, (B)=70, (Aβ)=10
6. સામાયિક શ્રેણી ઘટકો જણાવો.
State components of a Time series data
7. જો સુરેખ વલણનું સમીકરણ y=320 + 4.5 (x-2020) હોય તો 2025 નું વલણ શોધો.
If the equation of the line trend is y=320 + 4.5 (x-2020), find the trend of 2025.

**પ્ર. 2. અ. નીચેની માહિતી માટે સહસંબંધાંકની ગણતરી કરો.** **(09)**

**Q. 2. A.** Calculate the correlation coefficient for the following data.

| Y \ X | 0-15 | 15-30 | 30-45 | 45-60 |
|---|---|---|---|---|
| 0-10 | 36 | 8 | - | - |
| 10-20 | 4 | 28 | 2 | - |
| 20-30 | - | 4 | 6 | 4 |
| 30-40 | - | - | 2 | 6 |
| Total | 40 | 40 | 10 | 10 |

બ. નીચેની માહિતી પરથી $y$ ની $x$ પરની નિયત સંબંધ રેખા મેળવો. **(05)**

B. From the following data obtain the regression line $y$ on $x$.

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| X | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 |
| Y | 17 | 19 | 19 | 20 | 23 | 24 | 27 | 26 | 28 | 27 |

**અથવા /OR**

અ. નીચેની માહિતી પરથી ક્રમાંક સહસંબંધાંકની ગણતરી કરો. **(07)**

B. Compute the rank correlation coefficient for the following data

| | | | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| X | 20 | 29 | 21 | 28 | 22 | 27 | 23 | 26 | 24 | 25 |
| Y | 16 | 21 | 16 | 20 | 17 | 19 | 17 | 19 | 18 | 17 |

બ. નીચેની માહિતી માટે બંને નિયત સંબંધાંકોની ગણતરી કરો. **(07)**

B. Calculate both the Regression coefficients for the following data.

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| X | 65 | 66 | 67 | 67 | 68 | 69 | 70 | 72 |
| Y | 67 | 68 | 66 | 68 | 72 | 72 | 69 | 71 |

પ્ર. 3. અ. નીચેની સમાયિક શ્રેણી માટે ચલિત સરેરાશની રીતે મોસમી વધઘટ શોધો. **(09)**

Q. 3. A. Find the seasonal fluctuation by moving average method for the following time series.

| વર્ષ - Year | $Q_1$ | $Q_2$ | $Q_3$ | $Q_4$ |
|---|---|---|---|---|
| 2021 | 46 | 44 | 48 | 42 |
| 2022 | 48 | 58 | 62 | 52 |
| 2023 | 52 | 66 | 60 | 62 |
| 2024 | 66 | 84 | 78 | 72 |

•બ. નીચેની માહિતી પરથી અવલોકિત આવૃત્તિ અને અપેક્ષિત આવૃત્તિની સરખામણીની રીતે સાક્ષરતા અને બેકારી વચ્ચેનો ગુણાત્મક સંબંધ શોધો. **(05)**

કુલ વ્યક્તિઓ = 1000, નિરક્ષર બેકાર વ્યક્તિઓ = 440, નોકરી કરતી સાક્ષર વ્યક્તિઓ = 40, નોકરી કરતી નિરક્ષર વ્યક્તિઓ = 360

B. Find the association between literacy and unemployment by Method of Comparison of observed and expected frequency from the following data.

Total Persons = 1000, Illiterate Unemployed Persons = 440, Employed Literate Persons = 40, Employed Illiterate Persons = 360

**અથવા /OR**

અ. નીચેની માહિતી પરથી સુરેખ વલણનું અન્વાયોજન ન્યુનત્તમવર્ગની રીતે કરો અને વર્ષ 2028 માટે વેચાણનું પુર્વાનુમાન કરો. **(07)**

A. Find the linear equation for the trend from given data by least square method and estimate the sales for the year 2028.

| વર્ષ Year | 2010 | 2013 | 2016 | 2019 | 2022 | 2025 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| વેચાણ રૂ. Sales Rs. | 70 | 77 | 98 | 110 | 151 | 164 |

બ. એક પરીક્ષામાં 600 વિદ્યાર્થીઓ બેઠા. તેમાં છોકરાઓની સંખ્યા, છોકરીઓની સંખ્યા કરતા કુલ વિદ્યાર્થીઓના 16% વધુ છે. પાસ થનાર વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા નાપાસ થનાર વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા કરતા 310 વધુ છે. નાપાસ થનાર છોકરાઓની સંખ્યા 88 છે. તો છોકરાઓ અને સફળતા વચ્ચેનો ગુણાત્મક સંબંધ યુલની રીતે શોધો. **(07)**

**B.** 600 students appeared in an examination. The number of boys is 16% more than the number of girls among the total students. The number of passed students exceeded the number of failed students by 310 The number of failed boys is 88. find the Yule's co-efficient of association between boys and success.

**પ્ર. 4.** **નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (ગમે તે ત્રણ)** **(12)**

**Q. 4.** **Answer the following questions (any three)**

1. સ્પિયરમેનના ક્રમાંક સહસંબંધાંકની રીત સમજાવો.
   Explain Spearman's method of rank correlation
2. સહસંબંધ અને નિયત સંબંધ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
   Explain the difference between correlation and Regression
3. ગુણાત્મક સંબંધના પ્રકારો સમજાવો.
   Explain the types of Association
4. સામયિક શ્રેણીમાં ચલિત સરેરાશની રીત વર્ણવો.
   Explain the method of moving average in time series.
5. સામયિક શ્રેણીના અભ્યાસની જરૂરીયાત વર્ણવો.
   Describe Utility of study of Time series.

---

RAN-2408000602050001

# RAN-2408000602050001

## B.Com. (NCF -NEP) (Sem. - II) Examination November - 2025

## AEC - English Proficiency And Life Skills - II (Paper - II)

**Time: 1 Hour ]** **[ Total Marks: 25**

| સૂચના : / Instructions | Seat No.: |
|---|---|
| (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.<br>Fill up strictly the above details on your answer book. | Student's Signature |

**Q. 1. Choose the correct option from the following. (10)**

1. Which of the following is not applicable to the verger?
   A. His deportment was irreproachable from the houses where he worked previously
   B. He was tall, spare, grave and dignified.
   C. He was a well-educated person.
   D. He had tact, firmness and self-assurance .
2. Which of the following proverbs does not express the moral of the story ' Three Questions' ?
   A. You are never too old to learn.
   B. Learning is a treasure that follows its owner everywhere.
   C. Every cloud has a silver lining.
   D. You will not grow at all if you think you know it all.
3. Who were benefitted when the issue of advance payment resolved in the story, 'Senor Payroll'?
   A. Workers at the gas plant were benefitted.
   B. The junior engineers were benefitted..
   C. Both the parties- the workers and the owners were benefitted.
   D. The owners were benefitted.
4. Why did the Bank manager stare at Albert Edward Foreman as though he were a prehistoric monster?
   A. Bank manager came to know that Foreman had worked as the verger at St. Peter's church.
   B. He was surprised that Foreman had built up such an important business and amassed a big fortune without being able to read or write.
   C. Foreman was withdrawing all the amount he had deposited in the bank.
   D. Foreman did not agree to invest his money in the guilt edged securities.

5. Mr. Bidwell could not bear the sight of an unhappy lad as his potential employee because...
   A. He was a humorous person .
   B. He often cut the jokes with his employees.
   C. He believed that the employees working under him must be happy at their work.
   D. Employees at the locomotive shed were getting handsome salary.
6. Which of the following words can be converted in to verb by using suffix, '-ise ' ?
   A. strength  B. specific
   C. picture  D. sharp
7. Which of the following is not an irregular verb ?
   A. win  B. agree
   C. bring  D. go
8. The man said to me, 'Don't put your-things here.' ( Find the correct reported speech)
   A. The man said that I should not put my things here.
   B. The man ordered me not to put my things there.
   C. The man asked me that you should not put your things there .
   D. The man said to me that I must not put my things there .
9. They called the most prominent stokers into the office. ( Find the correct passive voice from the following )
   A. They were called into the office by the most prominent stokers.
   B. The most prominent stokers have been called in by the office.
   C. The most prominent stokers were called into the office by them.
   D. The most prominent stokers are being called by the office.
10. Owners were very happy with the workers ; __________ regularly paid __________ salary. (Use pronouns correctly )
   A. them/ their  B. their/ them
   C. they/ them  D. their/ they

**Q. 2. (A) Answer the questions. ( ANY TWO )** **(04)**

1. What are the characteristics of an assertive person?
2. What motivates some people to study and learn even when there is no apparent need to do so?
3. How do you maintain your self-respect and yet adjust with others? .
4. When you speak to someone, how do you know that they are interested in what you are saying ?

**Q. 2. (B) Expand the idea in maximum 75 words. (ANY ONE )** **(04)**

1. The eyes are the windows to the soul.
2. Time changes and we with time.

**Q. 2. (C) Attempt Case Study or Real-life experience in a paragraph not more than 150 words. ( ANY ONE)** **(07)**

1. How does non-verbal communication like facial expressions, posture, gestures, eye contact contribute to effective communication ? Show with examples.
2. Which new skill would you like to learn at present and in future ? How and when do you wish to fulfil your dream ?

---

RAN-2408000602060002

# RAN-2408000602060002

## F.Y. B.Com. (Sem. - II) Examination November - 2025

## SEC - 1 : Elements of Banking and Insurance (Paper - II) New

**સૂચના : / Instructions**

(1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

Student's Signature

**પ્ર. 1. ટૂંકા પ્રશ્નોના જવાબો (કોઈપણ પાંચ)** **(10)**

1. NUUP નું પૂર્ણ સ્વરૂપ શું છે?
2. ઈન્ટરનેટ બેંકિંગ શું છે?
3. NFS નું પૂર્ણ સ્વરૂપ શું છે?
4. IMPS એટલે શું?
5. બેંકિંગમાં સુરક્ષા સમાધાન શું છે?
6. મોબાઈલ બેંકિંગ એટલે શું?
7. ઈન્ટરનેટ બેંકિંગમાં જોખમ વ્યવસ્થાપન શું છે?

**પ્ર. 2.** સમજાવો : ઈનોવેટિવ (નવીન) બેંકિંગ અને પેમેન્ટ પ્રણાલી **(15)**

**અથવા**

**પ્ર. 2. અ.** સમજાવો : મોબાઈલ બેંકિંગમાં નફાકારકતા **(08)**

**બ.** સમજાવો : ઈન્ટરનેટ બેંકિંગમાં બેક એન્ડ ઓપરેશન્સ **(07)**

## ENGLISH VERSION

**Q. 1. Short Question Answers (Any Five)** **(10)**

1. What is the full form of NUUP?
2. What is Internet Banking?
3. What is the full form of NFS?
4. What is IMPS?
5. What is Security Settlement in banking?
6. What is Mobile Banking?
7, What is Risk Management in Internet banking?

**Q. 2.** Explain: Innovative Banking and Payment System **(15)**

**OR**

**Q. 2. a.** Explain: Profitability in Mobile Banking **(08)**

**b.** Explain: Back End Operations in Internet Banking **(07)**

P1822

RAN-2408000602070001

# RAN-2408000602070001

## B.Com. (NEP) (Sem.-II) Examination November - 2025

## VAC - Value Education In Bhartiya Knowledge System (ATKT)

**[ Total Marks: 25**

| સૂચના : / Instructions | Seat No.: |
|---|---|
| (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.<br>Fill up strictly the above details on your answer book | Student's Signature |

**પ્ર.1.** **નીચે આપેલા વૈકલ્પિક પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો (કોઈ પણ પાંચ)** **10**

**Answer the following multiple choice questions. (Any five).**

1. સત્યકામની માતાનું નામ જણાવો.
   Write the name of Satyakam's mother.
   A. જાબાલ - Jabal  B. સાવિત્રી - Savitri
   C. ગંગા સતી - Ganga sati  D. લીલાવતી - Lilavati

2. ભૂરા શિયાળની વાર્તા કયા સંસ્કૃત ગ્રંથમાં આવે છે?
   In which Sanskrit book does the story of the blue jackal appear?
   A. પંચતંત્ર - Panchtantra
   B. વાસવદત્તા - Vasav datta
   C. દશકુમાર ચરિત - Dashkumar charit
   D. રામાયણ - Ramayan

3. 'બ્રાહ્મણ અને ઠગો'ની વાર્તામાં બ્રાહ્મણને દક્ષિણા રૂપે શું મળ્યું હતું?
   In the story The Brahmins and the Crooks, what did the Brahmin. Receive as Dakshina?
   A. બકરું - Goat  B. હરણ - Deer
   C. કુતરુ - Dog  D. વાનર - Monkey

4. શ્વેતકેતુના પિતાનું નામ જણાવો.
   What is the name of Shwetaketu's father?
   A. ઉદ્દાલક - Uddalak  B. દ્રોણાચાર્ય - Dronacharya
   C. ભૃગુઋષિ - Bhrugu rushi  D. પરશુરામ - Parshuram

5. બ્રહ્મચર્ય એટલે શું?

What is Brahmcharya?

A. જ્ઞાન - Knowledge

B. ઈન્દ્રિય નિયંત્રણ અને સંયમ - Sense control and restraint

C. ભૌતિક સંપતિ - Material wealth

D. ભૂલોક અને પરલોક - Earthly world and Heaven

6. અસ્તેય એટલે શું?

What is Asteya?

A. મન પર નિયંત્રણ - Mind control

B. ચોરી ન કરવી - Do not steal

C. ઈન્દ્રિયો પર નિયંત્રણ - Control over the senses

D. સંગ્રહ કરવાની વૃત્તિ - Tendency to accumulate

7. સંતોષ એટલે શું?

What is Santosh?

A. અતૃપ્ત રહેવું

To remain unsatisfied

B. આપણી પાસે જે કંઈ ઉપલબ્ધ હરાય તેમાં સંતુષ્ટ રહેવું

To remain content with whatever is available to us

C. ક્રોધ ન કરવો

Do not get angry

D. મનને કાબુમાં રાખવું

To keep the mind under control

**પ્ર.2. ક. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો સવિસ્તાર ઉત્તર લખો.** **5**

**Write a detailed answer to any one of the following questions.**

1. પાંચ નિયમનું વિગતે વર્ણન કરો

Describe the five Niyamas in detail.

2. ભૂરા શિયાળની વાર્તા ટૂંકમાં વર્ણવો તેનો બોધપાઠ જણાવો

Briefly describe the story of the blue jackal and explain its moral.

**પ્ર.2. ખ. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો સવિસ્તાર ઉત્તર લખો.** **5**

**Write a detailed answer to any one of the following questions.**

1. પાંચ યમનું વિગતે વર્ણન કરો

Describe the five Yamas in detail.

2. બ્રાહ્મણ અને ઠગોની વાર્તા ટૂંકમાં વર્ણવો તેનો બોધપાઠ જણાવો

Briefly describe the story of The Brahmins and the Crooks and explain its moral.

પ્ર.2. ગ. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક સુભાષિતનો અનુવાદ કરી સવિસ્તાર સમજાવો. 5

**Translate any one of the following SUBHASHIT and explain it in detail.**

1. एकवर्ण यथा दुग्धं भिन्नवर्णासु धेनुषु।
   तथैव धर्मवैचित्र्यं तत्त्वमेकं परं स्मृतम्।।
2. उद्यमेन हि सिध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः।
   न हि सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगाः।।

---